SVEUČILIŠTE U RIJECI **TEHNIČKI FAKULTET**

Diplomski studij računarstva

Diplomski rad

Metodologija za usporedbu kontekstualiziranih polazišno-odredišnih matrica

Rijeka, travanj 2019.

Vjera Turk 0069064924

SVEUČILIŠTE U RIJECI **TEHNIČKI FAKULTET**

Diplomski studij računarstva

Diplomski rad

Metodologija za usporedbu kontekstualiziranih polazišno-odredišnih matrica

Mentor: izv.prof.dr.sc. Renato Filjar

Rijeka, travanj 2019.

Vjera Turk 0069064924

Umjesto ove stranice umetnuti zadatak za završni ili diplomski rad

Izjava o samostalnoj izradi rada

Izjavljujem da sam samostalno i	zradio ovaj rad.
Rijeka, travanj 2019.	
- 3	Ime Prezime

Zahvala

Zahvaljujem obitelji na podršci tijekom pisanja ovoga rada i korisnim raspravama i savjetima. Zahvaljujem xxxxx na podršku tijekom studiranja.

Sadržaj

Po	Popis slika					
Po	opis (	tablica		x		
1	Uvo	od		1		
2	Pola	azišno-	odredišna matrica	2		
	2.1	Tradio	cionalni pristupi generiranju POM-a	2		
		2.1.1	Ankete	2		
		2.1.2	Prebrojavanje vozila	2		
		2.1.3	Gravitacijski model	2		
		2.1.4	Problematika i ograničenja tradicionalnih načina	2		
	2.2	POM	iz zapisa o aktivnostima u javnoj pokretnoj mreži	3		
		2.2.1	Razlike u pristupima	3		
		2.2.2	Točnost položaja	3		
		2.2.3	Geometrija prostorne podjele	3		
		2.2.4	Dobre prakse u generiranju POM iz CDR	3		
	2.3	Drugi	primjeri automatskog prikupljanja	4		
		2.3.1	GNSS	4		
		2.3.2	Javni prijevoz	4		

Sadržaj

3	Kor	tekstualizirane matrice				
	3.1	Kontekst iz samog izvora podataka o kretanju				
	3.2	Kontekst iz vanjskih izvora				
		3.2.1 Points of Interes				
		3.2.2 Open Street Map				
	3.3	Sredstvo (način) kretanja				
4	Pos	tojeće metrike kvalitete POM-e				
	4.1	Referentna matirca - Grand Truth matrix				
	4.2	Metrike				
		4.2.1 Strukturalna sličnost				
5	Odnosni parametri kvalitete					
	5.1	Točnost POM-e				
	5.2	Zajednički, objektivni kriteriji usporedbe				
	5.3	Komparacijski indikatori				
		5.3.1 Vremenski okvir				
		5.3.2 Rezolucija				
		5.3.3 Širina toka				
		5.3.4 Geometrija prostorne podjele				
		5.3.5 Definicija putovanja				
		5.3.6				
		5.3.7 Infrastruktura				
		5.3.8 Sredstvo kretanja				
		5.3.9 Gustoća informacija - kontekst				
	5.4	Međuovisnost parametara				
P	oimo	vnik				

Sadržaj

Sa	Sažetak						
$\mathbf{A}$	Naslov priloga	13					
	A.1 Naslov sekcije	13					
	A.2 Naslov sekcije	13					

Popis slika

Popis tablica

Uvod

Polazišno-odredišna matrica (POM) omogućuje sustavnu statističku procjenu migracija stanovništva u zadanom prostorno-vremenskom okviru. Za razliku od tradicionalnog pristupa brojanja putovanja i putnika, za procjenu POM-e danas se sve više koristi statistička analiza podataka iz suvremenih informacijskih i komunikacijskih sustava (zapisi o aktivnostima u javnoj pokretnoj mreži, združena očitanja prijamnika za satelitsku navigaciju i sl.), čime je omogućeno poboljšanje kvalitete procjene preslikavanjem POM-e na kontekst.

Pojavljuje se potreba za objektivnom procjenom kvalitete POM-e u odnosu na referentnu (kontrolnu). U ovom radu definirani su odnosni parametri kvalitete POM-e te je razvijena metodologija usporedbe dviju POM-a dobivenih različitim postupcima procjene i s podatcima iz različitih izvora. Usporedba je obavljena korištenjem numeričkog i grafičkog oblika POM-e.

Metodologija je izvedena u programskom okruženju za statističko računarstvo R te je demonstrirana njena primjena na slučaju usporedbe dviju POM-a. Dobiveni rezultati komentirani su sa stajališta apsolutne i relativne točnosti matrica.

Polazišno-odredišna matrica

Tranzitna, t-POM koncentracija u radu na CDR (?)

2.1 Tradicionalni pristupi generiranju POM-a

2.1.1 Ankete

cijena anketiranja (u jednom od radova 10 eura po ispitaniku?)

2.1.2 Prebrojavanje vozila

ručno, video

2.1.3 Gravitacijski model

2.1.4 Problematika i ograničenja tradicionalnih načina

Zastarijevanje

2.2 POM iz zapisa o aktivnostima u javnoj pokretnoj mreži

2.2.1 Razlike u pristupima

Tranzitna t-POM,

Definiranje putovanja Period - Departure/Arrival time

Grad, Država

CDR- POM u zemljama u razvoju

2.2.2 Točnost položaja

točnost položaja - aproksimacija s BS ili signal strenght (RSSI) + neka ona drugo baza LTO(?)

2.2.3 Geometrija prostorne podjele

Heksagoni

Voronoi tesalacije

Jedinice samouprave

Pravokutna mreža

2.2.4 Dobre prakse u generiranju POM iz CDR

Skaliranje CDR POM (primjerak -> pouplacija) (linking to transport infrastructure?) k-anonymization

2.3 Drugi primjeri automatskog prikupljanja

- 2.3.1 GNSS
- 2.3.2 Javni prijevoz

Kontekstualizirane matrice

3.1 Kontekst iz samog izvora podataka o kretanju

Kontekst izvučen iz CDR (long term modeli- CDR više mjeseci/tjedana) HBW,HBO,NHB (The path most Traveled, HBW,WBH,HBO,NBO (Best Practices), HWO (?), HWHA (?) HW WH (Estimating origin-Destination flows using opportunistically collected mobile phone location data from one milion users in Boston Metropolitan Area) (2012 Estimation of urban commuting patterns using cellphone network data) - "MODE" kao kontekst, car/public transport/flight Terralytics

3.2 Kontekst iz vanjskih izvora

3.2.1 Points of Interes

Points of Interes (Urban Attractors ima 22 kategorije koristi bazu s POI)

Poglavlje 3. Kontekstualizirane matrice

3.2.2 Open Street Map

Model raspodjele toka (naš model)

Izvor infrastrukture

OSM kao izvor infrastrukture (jedan od radova koristi za broj traka na auto cesti jedan za provjeru naseljenosti područja/broj katova zgrada)

3.3 Sredstvo (način) kretanja

Postojeće metrike kvalitete POM-e

4.1 Referentna matirca - Grand Truth matrix

goodness of fit measure

4.2 Metrike

 R^2

(How close the models are to the reality, ...)

GEH

(How close the models are to the reality, ...)

MSE, SEM, RMSE, EBM (SAE)

(How close the models are to the reality)

Pearson korelacija redova

pearson correlation row to row

Poglavlje 4. Postojeće metrike kvalitete POM-e

(Estimation of urban commuting paterns using cellphone network data)

Wasserstein Metric

(?)

4.2.1 Strukturalna sličnost

MSSI

- 4.3.1.1.osnovni
  - 4.3.1.2.poboljšani

Odnosni parametri kvalitete

Parametar se definira įtako i tako;

5.1 Točnost POM-e

5.2 Zajednički, objektivni kriteriji usporedbe

Isti grad Isto doba godine Isto vremensko razdoblje

5.3 Komparacijski indikatori

5.3.1 Vremenski okvir

Departure/Arrival time

5.3.2 Rezolucija

točnost položaja

Poglavlje 5. Odnosni parametri kvalitete

5.3.3 Širina toka

Ukupan broj odlazaka/dolazaka po vremenskom okviru za cijelu matricu

5.3.4 Geometrija prostorne podjele

(ne)uniformna podjela

5.3.5 Definicija putovanja

5.3.6

Infrastruktura

Sredstvo kretanja

5.3.7 Gustoća informacija - kontekst

5.4 Međuovisnost parametara

Ukoliko je rezlucija mala (velike ćelije) nema potrebe za preciznim definiranjem kraja

Sažetak

Ovo je tekst u kojem se opiše sažetak vašega rada. Tekst treba imati duh rekapitulacije što je prikazano u radu, nakon čega slijedi 3-5 ključnih riječi (zamijenite dolje postavljene općenite predloške riječi nekim suvislim vlastitim ključnim riječima).

 ${\it Ključne\ rije}$ či — Polazišno-odredišna matrica, parametri kvalitete, usporedba

Abstract

This is a text where a brief summary of your work is outlined. The text should have a sense of recap of what was presented in the thesis, followed by 3-5 keywords (replace the general keyword templates below with some meaningful keywords of your own).

Keywords — Origin-Destination Matrix, quality parameters, keyword 3

Dodatak A

Naslov priloga

- A.1 Naslov sekcije
- A.2 Naslov sekcije